

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Erdély és a nemzeti kulturák szabadsága

Románia legkiválóbb történelmi tudósa, Jorga professzor rendkívüli érdekes és előkelő hangú előadást tartott a kolozsvári tudományos egyetemen. Egy babona ellen indított harcot Jorga professzor és mi, akiket legközelebből érint a tömegeknek ez a végzetesen alaptalan balhiedelme, természetesen lélekzetviassafojtva és feszült figyelemmel várjuk a nagy jelentőségű tudományos előadás politikai hatásait.

Kimutatta Jorga professzor, hogy Erdély évezredek óta keresztül a szabadság klasszikus hazája volt. Amikor mindenütt másutt dühöngött az elnyomás, a lelkiismereti kényszer, a zsarnok uralkodás, Európa keletén ez a talpalattnyi föld megőrizte az egyéni és lelkiismereti szabadság integritását. — Sokféle nyelvű, vallású, fajtaú ember lakott e területen. De egyik sem törekedett a másik elnyomására és kizsákmányolására. Még azok sem, akik a politikai hatalmat tényleg gyakorolták, még a magyarok sem, akiknek zsarnoki törekvéseiről annyi valótlán könyveket írtak és könyveket írtak.

Az ősi magyar királyok alatt — mondotta Jorga, — nem volt itt rab senki, aki nem hagyta magát. Voltak magyar jobbágyok, román jobbágyok, voltak magyar rabszolgák és román rabszolgák. De nem

azért, mert románok, vagy magyarok voltak, hanem azért, mert rabszolgák voltak. De a királyi birtokokon a román parasztok éppen olyan szabad és független életet éltek, mint a magyar parasztok, gazdálkodhattak, földet szerezhettek és szabadon élhettek le életüket.

Jorga professzor Mátyás király előtt hódolattal hajlik meg és nem habozik kijelenteni, hogy e nagy férfiban a románok épúgy tisztelik az ő

emberüket, mint polgártársaikat: a magyarokat.

Az elnyomás csak később kezdődött. A Habsburgok alatt, akik a türelmetlen központosítás uniformizálás politikáját követték. Ez a centralizáció minden idők számára szimbóluma az elnyomásnak és aki a szabadságért akar harcolni, az a centralizáció törekvéseivel találja magát szemben.

Jorga professzor előadása közben olyan klasszikus kö-

vetkeztetést von le, amelyet minden kommentár nélkül márványba kellene vésetni és örök tanúságból megőrizni a politikusok és az államférfiak számára.

Mindenkinek, aki dolgozik, joga van tradícióiban gyökeröző egyéni és faji életéhez, mindenkinek szabadon kell ápolhatni a nemzeti kulturáját.

Jorga professzor Erdély új aranykorának varázsigejét mondotta el a kolozsvári hallgatóság előtt, de ki tudja, vajon bölcs szavainak milyen lesz a hatása?

Négy képviselője van a magyarságnak Jugoszlávia új parlamentjében

Egy az ellenzéki, három pedig a kormánypárti listán jutott mandátumhoz — A jugoszláviai választások szenzációi

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik:

Tegnap volt Jugoszlávia nagy napja: lebolytak az országos választások. — még pedig csodálatos módon csendben, incidens nélkül. A jugoszláviai Magyar Párt jelöltjei közül bekerültek a következők:

Nagybecskerekén: Várady Imre dr.

Szabadkán: Stelitzky Dénes dr. és Nagy Géza dr.

Mind a három magyar képviselő a kormánypárt (radikális-párt) listáján szerepelt.

— Az Estilap eredeti távirata —

Zomborban a Magyar Párt jelöltje: Deák Léo dr. az ellenzéki demokrata-párt listáján jutott mandátumhoz.

A választás további eredményei elég nagy meglepetést jelentenek. Így Belgrádban egy mandátum a demokrata-párti Davidovics-nak, másik mandátum a radikális-párti Maximovics miniszternek jutott.

Zágrábban valóságos szenzációképpen mindkét mandátumot a horvát blokk kapta meg Trumbics és Pavlics személyében,

ami Radicsék teljes bukását jelenti.

Laibachban, a szlovén klerikális főfészekben Korošec, a klerikálisok vezére, mi-

nimális kisebbséggel megbukott az önálló demokrata-párt jelöltjével, Kramer-rel szemben.

Zomborban bekerült a német nemzeti kisebbség három jelöltje.

Az általános helyzet az, hogy a demokraták nyertek néhány mandátumot, a radikálisok körülbelül megtartották az eddigieket, a Radics-párt a horvát blokk javára vesztett. Dél-Szerbiában, úgy látszik a demokraták kerekedtek felül.

Érdekes epizódja is volt a választásnak elég. Így Trikovics, a régi szkupstina elnöke tüntetően hangosan szavazott az ellenzéki demokrata-pártra. A választási elnök, a titkosság elvének megszegése miatt

120 dinár pénzbüntetésre ítélte Trikovicsot.

Egyébként rendezavarást eddig sehol sem jelentettek.

Kétmillió lejes kaucióért szabadlábra helyezik a Monitorul Oficial sikkasztóját?

— Bukaresti tud. táv. —

A Dimineata írja: Bizonyos jólinformált körök azt a hírt terjesztették, hogy a Monitorul Oficial letartóztatott vezérigazgatóját,

Alexandru Falcoianu-t két millió lej óvadék ellenében szabadlábra helyezik.

A hír, — teszi hozzá a Dimineata

— nem látszik valószínűnek,

mert a vizsgálat még a kezdet kezdetén van.

Egyébként Eugen Enescu táblabíró tovább folytatja a vizsgálatot ebben az ügyben. Szombaton a Vacaresti-i fogházból bevittette Petcu Vasiliu-t, a Monitorul Oficial vezetőjét Bukarestbe és újból kihallgatta. Azután a Monitorul Oficial irodájában mentek, Jean Dobrescu vezetőügyésszel együtt és ott végleges jegyzőkönyvet vettek fel Petcu Vasiliu jelenlétében, ennek ügyviteléről.

Radics a Szerémségben is megbukott

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a választásokon a Radics-párt a Szerémségben szenvedte a legérezkenyebb vereséget, ahol három mandátumot veszített, míg Pribicevics két mandátumot nyert. —

Különben a Szerémségben megválasztottak négy radikális és három pribicevics-pártit. Három mandátum sorsa ismeretlen, ezek közül valószínűleg csak egy radics-pártit választanak meg.

A választott vezetőség újból elfoglalta helyét a váradai Sfatulnál,

de a régi gazdálkodás furcsa adatai most kerülnek nyilvánosságra

Rét „botos“ verekedő szerepe — Fetu V. János erőshangu felszólalása

A Sfatul Nagytőresee helybeli fiókja Alexandru Cristescu elnöklése alatt tegnap délelőtt igen népes választmányi ülést tartott, hogy állást foglaljon a bukaresti kiküldötteknek elmúlt heti akciójával szemben. Cristescu elnök részletesen ismertette a választmány tagjaival azokat az előzményeket, amelyek a múlt heti súlyos incidenst előidézték.

— Sajnos — mondotta többek között Cristescu elnök — tagjaink között akadtak olyanok, akiket a helybeli fiók működésével kapcsolatosan jogtalansággal, igazságtalansággal és rosszhiszemű tévedésekkel félrevezettek és ellenük szövetségre léptek Aliminescu és Zaganescu urakkal, akik ilyen alkalmi üzletekkel próbálnak a felszínre kerülni. Ezeknek az embereknek az aknamunkája volt a múlt heti is és ezekkel szemben kell összefogni mindazoknak, akik ennek a tisztelt és közbecsülésnek örvendő 460 kereskedőből és iparosból álló testületnek a tagjai. Ennek a 460 előkelő polgárnak a bizalmából került a mai vezetőség a helyére és ez a vezetőség felelősségének teljes tudatában, nem engedheti meg, hogy erkölcsileg teljesen megbízhatatlan elemek a Sfatul Nagytőresee leple alatt a tagok és az egyesület rovására üzleteket csináljanak.

Ezután Fetu V. János alelnök tolmácsolta magyarul Cristescu elnök szavait, majd mint a múlt heti események egyik közvetlen szereplője ismertette a választmány tagjaival a történeteket és részletesen kitért annak okaira. Zaganescu és Aliminescu, mint a Sfatul volt alkalmazottai olyan hallatlan visszaéléseket követtek el, amelyek egyenesen a büntető-törvénykönyvbe ütköznek. Amikor ezekre az üzelmekre az új vezetőség rájött, egyesek először belső intrikával, terrorral és fenyegetéssel próbálták a választmányi tagokra hatni és amikor mindez nem sikerült, amikor látták, hogy a Sfatul elnökségének morális értékét képtelenek voltak csökkenteni, rendezetlenül hagyva bizonyos ügyeket, eltűntek.

Miután látták, — folytatta Fetu — hogy minden veszve van, Bukarestben, a Sfatul központjában igyekeztek bennünket befektetni. Sikerült is elérniük, hogy egy komissziót kiküldjenek, de ezek az urak olyan agresszíven léptek föl, hogy tárgyalásról velük szó sem lehetett. Az állomásról egyenesen idehajtattak, berontottak a helyiségbe, az iroda ajtaját felszakították, a szekrényeket feltörték és az iratokat szétszórták. Erre kértem én — mondja a tagok helyeslése közben Fetu V. János — az irodahelyiség lepecsételését, mert feltehető volt, hogy elvittek magukkal valamit. Mindent el akartak követni, hogy célt érjenek és ezért

két ismert bukaresti „botos“

verekedőt is magukkal hoztak.

Legjellemzőbb különben Aliminescu ur mentalitására, hogy első szava, amikor a Sfatulba berontottak az volt, hogy a zsetonostól, a zsetonokat kérte.

— Hogy ezek az urak milyen eszközökkel dolgoztak — folytatta emelkedett hangon Fetu elnök, azt igazolja az is, hogy

a zsidó tagjainkat azzal fenyegették, hogy majd elbánnak velük, a magyarokat pedig azzal próbálták ijesztgetni, hogy áttétetik őket a határon.

— Ilyen kijelentéseket nem tűr-

hetünk el és hasonlóan vissza kell utasítanunk azt a szemérmertlen-séget is, amellyel bennünket, kezel-

Majd erős szavakkal aposztrofálta egyik választmányi tag eljárását és annak időközben benyújtott lemondását kérte tudomásul venni.

Közölte még Fetu V. János, a választmánnyal, hogy tiltakozó táviratot küldöttek Luca P. Niculescu elnöknek, akitől elégtételt követeltek a rajtuk esett sérelemért. Egyedüli elégtétel az lesz számunkra — ugymond — ha Niculescu elnök személyesen jön el hozzánk és meghallgat bennünket.

— Ha ez még nem történik — mondotta Fetu V. János — abban az esetben kimondjuk a bukaresti központtól való teljes elszakadást,

Fetu V. János nagy tetszéssel fogadott beszéde után Balázs háznagy röviden ismertette az előző rezsim munkáját. Dokumentumokkal igazolja Zaganescu és Aliminescu visszaéléseit. Fölolvassa a választmánynak Zaganescu és Aliminescu aláírásával s a Sfatul pecsétjével ellátott levelet, amelyben Prager Istvánnak, akitől saját céljaira huszonezer lej kölcsönt vettek föl, beleegyezésüket adják, hogy erre a kölcsönre leköti a Sfatul váradai fiókjának összes jövedelmét.

A felszólalások után Cristescu elnök javasolja, hogy forduljanak a rendőrséghez a lepecsételt irodahelyiség fölnyitására, hogy az esetleges hiányokat megállapíthassák. A választmány az indítványt elfogadta és ugyancsak hozzájárult ahhoz a javaslatához is, hogy a Sfatul Nagytőresee rendkívüli közgyűlését szeptember hó 18-án tartásák meg.

Cristescu elnök megemlékezett még arról is, hogy a kolozsvári Sfatul a váradai fióknál történt dolgok felől rosszindulattal és a tényekkel ellenkező módon informáltak. Szükségesnek tartja ezért, hogy a választmány küldje meg a Sfatul kolozsvári fiókjának is az elmúlt héten lejátszódott eseményekről megszerkesztett memorandumot, hogy ők is kellő információkkal rendelkezzenek.

A választmány egyhangúlag hozzájárult az elnök indítványához.

Az ülés berekesztése előtt Rajz Antal, a választmány nevében nagyrabecsüléséről és szolidaritásáról biztosította az elnökséget.

Cristescu elnök zárószavaiban megköszönte a bizalmat és általános tetszés közben fölvetette egy Kereskedők Bankjának alapítási tervét, amelyről már a jövő vasárnapi közgyűlésen szó fog esni.

Egyhetes országos mérnök-kongresszus lesz Nagyváradon

A város és környéke műszaki-gazdasági problémáival is foglalkozik a kongresszus

A romániai mérnökök általános szövetsége tudvalevően úgy határozott, hogy hetedik kongresszusát Nagyváradon tartja meg szeptember 25-től október 2-ig. Az egyhetes kongresszus előkészítésén már nagyban fáradozik egy szűkebb bizottság Gavra Sándor megyei főmérnök vezetésével. A mérnökszövetség bukaresti központjától megkapta már a nagyváradai rendezőség a kongresszus részletes programját. Észre sem véve, hogy szeptember 24-én külön vonat indul Bukarestből Nagyváradra a résztvevőkkel, 25-én nyílik meg a kongresszus reggel Te-Deummal a görög keleti székesegyházban, délelőtt fél 12 órakor pedig diszülés a városházán.

Ugyanaznap délután meglátogatják a résztvevők a várost, majd 26, 27 és 28-án folynak le a kongresszus tulajdonképeni munkálatai.

Mint a program megjegyzi,

a kongresszuson elsősorban foglalkoznak majd Nagyváradnak és környékének műszaki-gazdasági problémáival.

Szeptember 29 és 30-án, s október 1-én kirándulás Szatmár, Nagybánya, Felsőbánya, Máramarosra stb. vidékére, ahol minden számottevő ipari üzemet megtekintenek.

Tartalmazza még a program a kongresszuson való részvétel feltételeit is.

Mozgósínházak műsora

Heyman-szinkör

Ma 5 és 7 órakor
utoljára

Cézár a vad ló

Este 9 és fél órakor

Boros Kökény és társulatának bucsuelőadása

Atlantic nyári mozgó

Ma és holnap

Simayak

I. Részvénytárlás. Csavároseszü parasztkomédia.

II. Veronika és a villanyoskalauz. Párlenet.

III. Hites Olga szülője

IV. Matrica grófnő. Nagy operett paródia. Ezenkívül sok szölszám, lán, kuplé és móka

Jön az idény első nagy filmje a Sansoucci malom Olga Tschechovával

SLÁGER!

Tiszta selyem párisi
divatnyakkendők

75 leiert

Sielberstein nál

Széchenyi-épületben,
a Musica régi helyiségében

3884-2 Mosse

Szépségápolás, összes szépséghibák tökéletes kezelési helye D. Sternberg Helén cosmetica intézetében Piața Reg. Mária (Bémer)-tér 3. I. em.

Ma délután érkezik Nagyváradra Victor Eftimiu

Az a bizodalanság, amely a váradai magy színjátszás körül már hetek tart, talán most már huszonnyolc óra leforgása alatt mégis tisztázódik.

Aurel D. u., aki értesülésünk szerint a gyvadári román színház adminisztratív igazgatásával van megbízva, szombaton este távirati értesítést kapott a Bukarestben élő Victor Eftimiu-tól, a kolozsvári román színház igazgatójától, aki jelzi, hogy a hétfőn délutáni expresszvonattal Nagyváradra érkezik.

Ugyanakkor távirati úton jelezte érkezését Victor Eftimiu a polgármesteri hivatalnak is.

„Dtor Szabó Juci” - Bukarestben

Bukaresti tud. táv. —

A bukaresti Teatrul Mic, ahol Bulky kiváló szintársulata játszik szombaton este Fodor László Dtor Szabó Juci-jával nyitott meg a szezon. A bukaresti sajtó elismeréssel ír a darabról és az előadásról.

Matrica grófnő

A magyar kabaré egyik híres specialitása a paródia. Mióta ezt a furcsa műfajt megteremtették, mindig sikere volt. De paródiát írni sokszor nehezebb, mint a legújabb darabot, mert egy kis komédiában a legélesebben gúnyolni és egyben dicsérni egy darabot, művészt. A budapesti Andrássy-uti színház hozta színre a diadalmas Matrica grófnő paródiáját, a Matrica grófnőt! A büdös-kényvesztés híres szintársulat játsza a városi színházban, a közönség korcsában a Matrica. Csak természetes, hogy ez a jelenség jelenet váltja egymásba a slágerzenére írt szöveg nem lehet kacagás nélkül megírni. Különösen mulattat a káposztás cwekkedő drámai dal és a remek Arinó, aki éneklő, hogy: Kisz misze, egy misze. Harsogó kacagáskíséri az Atlantic kintűnő morát!

A Matrica grófnőben benne van a Matrica grófnő összes ének és beszámolója.

**Legbiztosabban
és legorszábban
fest, zít, mos a
KRISTÁLY
ui feleli üzlete**

Alexandru ki-utca 16. sz.

Tanulni akart, de nem volt hozzá pénze, — és a Körösbe vetette magát egy 11 esztendőes váradai gyerek

A kis Berkovits Sándor tragédiája

... Mélységesen megrázó, leverő a tizenegyesztendőes váradai kis diák, a szép, okos, intelligens Berkovits Sándor tragédiája. Tanulni akart, tanulni, művelődni és miután az anyagi eszközök nem állottak rendelkezésére, akkor: „miért éljek — kérdezte sokszor öszinte keserőséggel édesanyját, — hisz’ akkor nem érdemes élni?” És szombaton délután az apró ember megindult az utolsó útra... Két és fél órai kemény munka, kutatás és buvázkodás után a Körös mélyében végre rábukkantak az érzékeny lelkületű kis váradai diák holttestemére, megtalálták Berkovits Sándor volt első liceumistát, akinek

**egyetlen rettenetes bűne,
megbocsáthatatlan vétke
volt: tanulni akart...**

Proletársors volt az övé, hiszen hány ifjú tehetség és mennyi fiatal érték pusztul el hasonlóan? A mi szemünkben a mai társadalom mártírja marad a tizenegyesztendőes Berkovits Sándor és ravatala mellett végsőkéig elszomorodott szívvel, lehorgasztott fővel állunk meg egy percre...

Szombaton délután két órakor a széles-utcai hid közelében posztoló rendőr telefonon jelentette a főkapitányságnak, hogy néhány perccel előbb — biztos értesülése szerint — egy fiatal gyerek belevetette magát a Körösbe és elmerült a habok között. A központból Osorhan subkomiszár több detektívvel és rendőrrel a helyszínre sietett, ahova akkorára horgokkal és csákányokkal az időközben értesített tűzoltók is kiérkeztek, hogy a folyó medrét felkutassák.

A 75-ös számú közrendőr, aki az öngyilkosságot telefonon jelentette, a hídfő mellett várakozott a kiérkező bizottságra. A rendőrtisztviselő kérdésére elmondotta, hogy úgy két óra körül egy fiatalember, a Huzella-cég kifutója lépett hozzá és bejelentette, hogy amint a Körös-part szélen haladt, észrevette, hogy

egy rövid nadrágos 10—12 éves fiúcska, nyakában valami furcsa tárggyal megy keresztül a vízben.

Már épen utána akart kiáltani, amikor

a gyerek a folyó közepén alámerült és többé nem is került elő.

Osorhan komiszár intézkedésére hamarosan előkerítették a fiatalembert, aki most szószerint megismételte, amit félórával előbb a rendőrnek mondott. Sőt, megmutatta azt a helyet is, ahol a gyereket elmerülni látta. A rendőrök és a tűzoltók horgokkal és csákányokkal gázoltak bele a vízbe és

csaknem két és fél órai, már-már hiáhalálónak látszó munka után, a folyó legveszedelmesebb pontján ráakadtak a kis öngyilkos holttestére.

Kivonszolták a partra és a part fővényén vették észre, hogy

a kisgyerek nyakára egy drótból font hurok van csavarva, amelyről egy hatalmas tégladarab lóg le.

Dr. Pop tisztiorvos vizsgálta meg a gyermek holttestét, majd átkutatták ruhájának zsebeit,

de semmi olyan írást, vagy följegyzést nem találtak, amelyből az öngyilkosság okára, vagy a személyazonosságra következtethettek volna.

A rendőrség intézkedésére az ismeretlen gyermek holttestét a kórház halottsházába vitték.

A rendőrségen egész délután a kis ismeretlen öngyilkosról folyt a beszélgetés. A rendőrtisztviselők, de maguk az egyszerű rendőrök is kíváncsian lesték, ki lehet a kis gyerek, miért szánhatta el magát erre a végzetes lépésre?

Kilenc óra tájban egy egyszerűen öltözött, munkáskülsejű asszony rogyott be az inspekciónak és szobájának ajtaján.

— Drága kapitány úr, az én édes jó fiamat fogták ki a Körösből!

Ennyit tudott mondani a szerencsétlen anya, aki fehérre vált arccal terült el a padlón.

A szolgálatban lévő orvos térítette eszméltre a rettenetes csapástól teljesen kimerült asszonyt, aki könnyek között mondotta el aztán, hogy Berkovits Mihályénak hívják és a Hattyu-utca 12. sz. alatt lakik. Évek óta különváltan él férjétől és a gyermekek eltartásának gondja az ő vállára szakadt. Egyszerű piaci árus, aki szűkös keresetéből tartotta el családját. A kis Sándor roppant okos, értelmes gyermek, most végezte el az alsóbb osztályokat. Mindig azt mon-

dotta, hogy ő tovább akar tanulni:

— Orvos, vagy ügyvéd szeretnék lenni anyukám! —

mondotta mindig.

— Én csak hallgattam a gyermek ábrándjait, — mondja kezét tördölve a szegény asszony, — tudtam, hogy nincs tehetségem hozzá, hogy taníttassam. Most, hogy a beiratások voltak, a gyerek egyre sürgetett, hogy menjek már fel az igazgatóhoz vele. Sirva mondtam meg neki, hogy nincs meg rá a pénzem. Ekkor mondta, hogy akkor ő nem él tovább. Pénteken egyedül, — anélkül, hogy nekem szólt volna — fölment az iskolába — szomorúan jött haza:

— Édes anyuskám, én ezt nem élelem túl. Nem vettek föl az iskolába, mert nem volt beiratásra pénzem!

Szombaton délelőtt távozt el hazulról, azt mondotta, hogy a nővéremekhez megy és most így kellett viszlátanom a halottas házból az én gyönyörű szép kis fiamat.

Berkovits Sándort, a tizenegyesztendőes kis diákot, aki így szörnyen végrehajtotta magán mások halálát ítéletét, ma délután 3 órakor temetik el.

Berkes József.

Figyelje, mikor lesz műsoron

**Itt megáll
a világ
lélegzete!**

**Fehér
leányszoba-butor
eladó**

Cim:

STERNBERG I.

Bul. Reg. Ferdinand 14.

**Fogászati
rendelő**

Brailanu (Szaniszló)-utca 4.

Foghúzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombával 50 lei
Fogkoronák 100 leitől
Fogak porcellánból 70 leitől

Fogak fehéritése

Szegény fogbetegeknek ingyen
rendelés

Ma Boross-Kökény bucsuelőadása

SPORT

A Törekvés jubileuma

AMTE—Törekvés 3:3 (2:2)

Az eldöntetlen eredmény megfelel az erőviszonyoknak. A mérkőzés nem volt méltó az ünnepi jubiláris kerethez, nem mozgott azon a nívón, amit a közönség a két munkáscsapat találkozásától elvárt volna.

A vezető gólt az Amte szerzi meg Auer II. révén, majd néhány perc múlva ugyancsak ő a második gólt rugja. A kapott gólokra a Törekvés erős iramot diktál, aminek csakhamar jelentkezik az eredménye, amennyiben Török III. szépít az eredményen, majd Székely jól irányított 11-ese a kiegyenlítő gólt is meghozza.

Eros kiüzdelem indul meg a győzelmet jelentő góllért és bár az Amte ragadja magához a támadások iniciatíváit, mégsem riad vissza a durvaságoktól, ami természetesen a Törekvés részéről sem maradt válasz nélkül. Kiss Kálmán bíró minden lehetőséget elkövetett a durvaságok megfékezésére. Török újabb gólját, az Amte Stoll góllalával válaszol.

A KERÉKPÁRVERSENY

1000 m.: 1. Széder, 2. Straub, 3. Váci. (16 induló).
3000 m.: 1. Biró, 2. Décsi, 3. Rebelesz. (15 induló).
10.000 m. páros: 1. Váci—Biró, 2. Décsi—Kabai. (7 pár.)
1000 m. nőgyverseny: 1. Nagy M. 2. Schönbrum E. 3. Corbuc B.
800 m. (15 évig): 1. Borodi. 2. Szirmai.
800 m. (12 évig): 1. Borodi, 2. Bazili.
400 m. (báby verseny): 1. Jonnann B. 2. Gulyás M. 3. Dubinsky.
400 m. (gyermek verseny): 1. Rein Pali, 2. Gáll Ernő.

AZ ATLÉTIKAI VERSENY

100 m. síkfutás: 1. Pop, 2. Pajor.
200 m. síkfutás: 1. Popp, 2. Pajor.
400 m. síkfutás: 1. Andru, 2. Urán, 3. Szép Géza.
1500 m. síkfutás: 1. Morariu, 2. Lucian, 3. Thalmayer.
4×100 m. staféta: 1. Amatör, 2. Macabi, 3. Törekvés.
Távolugrás: 1. Balogh E., 2. Paunescu, 3. Goldberger.
Súlydobás: 1. Popp Valér, 2. Balogh Endre.

NAC—NSC 4:1 (0:1)

— Barátságos mérkőzés —

A tegnapi napon a NAC első csapata Szalontára rándult át, barátságos mérkőzés lejátszására, ahol váratlanul igen kemény ellenfelet talált az NSC csapatában. A szalontai fiúk minden dicsőretet megérdemeltnek, határtalan lelkesedéssel, energiával feleltek bele a játékba és igazán nem rajtuk mulott, hogy mégis vereséggel voltak kénytelenek a pályáról távozni.

A NAC hatalmas finisével szemben már nem tudtak kellő ellenállást kifejteni, mivel az első félidő általuk diktált öldöklő irama felelőlte minden erejüket. Mindenesetre az NSC megmutatta tegnap, hogy komoly, veszélyes rivális lesz a váradi egyesületeknek a bajnokság folyamán.

A játék mindvégig szép támadásokkal tarkított, izgalmas lefolyású volt. Az első félidőben az NSC uralja a mezőnyt, egymást érik lendületes támadásaik, melyek egy góllal kifejezésre is jutnak. A második félidőben mindinkább a NAC ragadja magához a mérkőzés irányítását. Grünbaum helyezett lövése már a második percben a kiegyenlítő gólt eredményezi, a további gólokat Gecse (?) és Weisz

lövők. A mérkőzés utolsó fázisát már a NAC hatalmas technikai fölénye uralja a védelemben vonuló NSC már csak a nagyobb gólarányú vereséget igyekszik megakadályozni.

**Nyakkendő a legszebb kivitelben,
legolcsóbb árban**

Nyakkendőáruháza (Musikával szemben)

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálósobák, ebédlők, uriszobák,
garnitúrák, konyhaberendezések,
komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbízható,
egyszerű és művészi kivitelben

olcsó engros árban
kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 19. szám alatt

A Ferencváros legyőzte a Bástyát,
az UTE kikapott a Hunáriától

— Budapesti tudósítónk távirata

Tegnap volt az első teljes elsőosztályú liga forduló. Az új elsőosztályú csapatok: a miskolci Attila és a debreceni Bocskay nem váltották be a reményeket. Részletes eredmények a következők:

NEMZETI—BOCSKAY 4:1 (2:1)

A Nemzeti már az 5-ik percben megszerzi a vezetést. Bihami beadásából Rémay III. lö gólt. Azután hatalmas mezőnyjáték. A Bocskay föltűnő gyenge. A 31-ik percben Rémay-Tóth-Bihami összjátékából utóbbi gólt rug. A 35-ik percben Molnár szabadrugásából Martos megszerzi a Bocskay első gólját.

A második félidő 5-ik, majd a 31-ik percében Rémay rugja a gólokat. A Bocskay néhány elkésredett támadással igyekszik szépíteni az eredményen, de hasztalanul.

FERENCVAROS—BASTYA 5:0 (3:0)

A Ferencváros könnyű győzelmet aratott a szegedi Bástyán, amely ambicionálta tavaszi győzelmének megismétlését. A tizedik percben Turay megszerzi a vezetést. Utána állandó FTC fölény. A 21-ik percben Takács lö gólt, majd a 41-ik percben tizenegyesből ismét Takács rugja a gólt. A második félidő nagyrésztében az FTC csak kilenc emberrel játszik, azonban még így is két újabb gólt ér el. Ráczó a félidő elején kiáll sérülése miatt, majd a 30-ik percben Bukovi sérült meg.

HUNGARIA—UJPEST 1:0 (0:0)

Az újpesti derbyt a Hungaria nyerte meg. Inkább Újpest van fölényben, ennek ellenére sikerült a Hungáriának a második félidő 25.

percében Hár szöktetéséből Jenny révén góllóni.

KISPEST—VSAS 3:2 (1:1)

Csaknem egy-angy ellenfelek elkésredett küzme.

III. KERÜLET—TILA 4:1 (2:1)

A miskolci csat csak az első félidőben látszik, amely ellenfelek. A III. kerület könnyen és megérdemelt módon győz.

SABARIA—BUD. 33. 3:0 (2:0)

A szombathelyi szép és lenyűgöző játék után zatosan győznek.

VIDÉKI EREDMÉNYEK:

Temesvári

Kinizsi—Rapid 7:0 (0).
Banat—Tmte 2:0 (0).

Kolozsvár:

Haggibor—KAC 3:0 (0).
CFR—RMS 5:1 (4:0).

Marosvásárhely

Olympia—MSE 4:3 (3).

Brassó:

BMTE—Brasovia 3:1 (2:0).
(Bajnoki.)

A NAC MAI ÉRTEKEZTE

A Nagyvárad Atlétika Club vezetősége ma este 7 órakor a Royal kávéházban igen fontos ügyben értekezletet tart.

A NAC SAKK SZAKOSZTÁJA

szerdán este 9 és fél órakor a Royal kávéház fölötti klubhelyiségben megbeszélést tart a legzelebb kiírandó házi verseny ügyben.

**Kriegner-féle
Reparator**

Köszvény
csúsz
húlése ellen

Minden gyógyszer-
ban kapható

Ára 65 Le

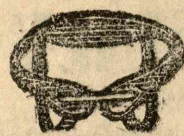
3358

Kepes Bek

orvosi kötszerész, Sas-utca 20.

Saját készítmény 23931

sérvkötők, hatótők,

ummi-
rúnyák,
icális köt-
erek, női és
fiú övsze rek

Ma Boross-Kökény bucsuelőadás

Amit a verebek csiripelnek...

— Kétségbe vagyok esve. Hát-ha kinövöm magam ebben a rovatban és nagy ember leszek.

— Hát aztán?

— Hát aztán?! Hát nem olvastátok, hogy kikapott Kantnak utolsó leszármazottja a Nagyváradban? Mármost attól félek, hogy az én utolsó leszármazottjammal is így bannak majd 100 év múlva, halálom után. Ettől rettegek.

— Maga téved, ha azt hiszi, hogy az a kubai kávéültetvényes utolsó leszármazottja volt Kantnak.

— Miért tévedek?

— Kinyomoztam, hogy ennek az utolsó Kantnak álnéven született egy fia.

— Álnéven?

— Na igen, az anyja nevét viseli. Mintha csak érezte volna ez a kitűnő férfi, hogy az utolsó Kant poruhár. Magára vállalta, hogy ő az utolsó. Pedig az utolsó Kant még él.

— Nahát ez igazán remek ötlet. Tudja mit? Nem nősülök meg hivatalosan én sem. Nem igaz?

— Na jó, de akkor magát egy utolsóknak fogják tartani.

— Ez igaz. Mit is kéne csinálni?

— Ne folytassa tovább a verebek csiripelését.

— Ezt nem tehetem. Folytatnom kell, ha bele is pusztulok.

— Akkor maga egy elveszett ember.

— Rettenetes. Nagy ember leszek és a fiamról megírják, hogy sohase olvasta apjának műveit. Hja. Ilyen a világ.

— Ne sopánkodjunk, hallottam, hogy egy gyönyörű estély sorozatot tervez Guttman Miklós az Újságíró Clubban, beszéljünk inkább erről.

— Igaz. Szórol-szóra igaz. Már a jövő héten megtartják a fran-

cia estel, amelyet követni fog rövidesen az olasz, skandináv, angol, német esték ragyogó szériája.

— Ezt nevezik programnak!

— És mit nem neveznek annak?

— A tavalyit. De eltudná-e mondani a francia estély műsorát?

— El. Dr. Edelmann Menyhért és Guttman Miklós zongorán előadják Thomas: Le Caid című vígoperájának nyitányát. Marcus Ritta asszony grációzus francia dalokat énekel. Dr. Krüger Jenő szintén finom francia dalcskákat ad elő. Dr. Popity János felolvassa Guttman Miklós Berlioz a férfi hisztérika című rövid tanulmányát. A fiatal Waldmann Emil csellón Bizet: Gyermekjátékok című piéce-ét adja elő. Végül Guttman Miklós két Debussy-je következik.

— Gyönyörű, de nagy kár, hogy ilyen kulturesemények nem a nagy nyilvánosság előtt történnek.

— ...

— Hallgat?

— Nem tudok válaszolni.

Csütörtök este 9 és fél órakor

nagy kultureszt

Fellépnek:

Baló Elemér, Marót Anny, Sugár Frigyes

Opera-áriák, modern szavaltatok és a

DIKTÁTOR

Mussolini-darab

Rendes színházi helyárak

Cosma Gábor dr belényesi ügyvéd becsületsértési pere Costea igazgató ellen

A városi járásbíró előtt egy 1924 óta húzódó becsületsértési pörben került ma ítélethozatalra a sor. Néhaj Ferdinánd király szobrának leplezése alkalmával a liberális párt a Széchenyi vendéglőben nagyszabású bankettet rendezett, amelyen a megye és a város sok notabilitása vett részt. A bankett után a szálloda kapuja alatt Costea Stefan, a belényesi ipariskola igazgatója sértő szavakkal támadt Cosma Gábor belényesi szenátorra. A kínos ügy aktái egész a múlt hét szombatáig heverték a járásbírószágon, amikor is dr. Popovici Livius járásbíró kiűzte a tárgyalást.

A szombati tárgyaláson több tanút hallgattak ki, köztük dr.

Pavel Constantin, volt zilahi prefektus, dr. Szabó Dénes központi főorvost, Hegyesi detektív és Fernbach uipalotai bírót, akik fültnai voltak a bankett utáni jelenetnek.

A tárgyalás folyamán Costea kérte Mosoiu tábornok tanúként való kihallgatását, azonban ezt a kérést elutasították.

Dr. Popovici Livius ma délután hozta meg az ítéletet, amely Costea Stefan becsületsértés vétségében bűnösnek mondja ki és ezért

2000 lei fő és 1000 lei mellékbüntetésre ítélt.

Dr. Jercan Nevra ügyvéd Cosma Gábor képviselőjében az ítélet súlyosbításáért fellebbezést jelentett be.

Annak köszönhetem vagyonomat,

hogy minden reggel korán talpon voltam!"

Ezt mondotta Morgan, az amerikai multimilliárdos, amikor megkérdezték, hogyan szerezte vagyont.

A korán kelés a meggazdagodás egyik titka!

Akar idejében mindig talpon lenni?

Vegyen részt az Estilap mostani sorsolásán

Nyerni fog Ön is egy elsőrangú szerkezetű svájci ébresztő órát.

Sokan fognak nyerni; a száz olvasó között bizonyára Ön is szerepelni fog.

Ha ébresztő órája lesz:

Nem késik el a hivatalából,
nem mulasztja el az üzleti ügyeit,
megelőzi minden versenytársát,
elsőnek lesz ott mindenütt, ahol a szerencséért kell harcolni,
nem késik le a randevuról!

Aki reggel jókedvűen, frissen, korán ébred, annak egész napon át kellemes hangulata, fáradhatatlan munkakedve van.

Amerikában minden embernek van ébresztő órája,

a Nagyvárad Estilap 100 ébresztő órát sorsol most ki és a száz szerencsés nyerő el fogja újságolni mindenkinek, hogy az ébresztő óra változást jelent az egész életben. Mindenki vegyen tehát részt ebben a sorsolásban.

Vegye meg és tegye el mindennap a Nagyvárad Estilapot

Gyűjtse össze és hozza be a kiadóhivatalba (Hegedűs hírlap-iroda) az Estilap következő dátumu számait: szeptember 19, 20, 21, 22, 23, 24 és 25.

Az Erdélyi Bank váradi fiókja devizaautorizációt kapott

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár, amely tudvalevőleg átvette a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank összes erdélyi fiókjait, és hatalmas lendülettel vitte előre a pénzügyi élet fejlődését,

összes fiókjai számára megkapta az autorizációt a deviza és a valuta-üzletek megkötésére.

A banknak vezérigazgatója, Hargittay Bertalan tegnap értekezletre hívta össze Kolozsvárra az összes fiók-üzletek igazgatóit. Ezen az értekezleten a nagyvárad fiók is képviseltette magát.

Az értekezleten közölte Hargittay Bertalan vezérigazgató a Banca Nationala keretében működő devizahivatal rendeletét, melynek alapján minden egyes fiók, tehát a nagyvárad is jogosítványt nyert a deviza-üzletekhez.

Az értekezleteken megállapították az egyes devizaosztályok megszervezésének módjait.

Értesülésünk szerint

a nagyvárad fiók már a hét végén, vagy jövő hét elején megkezdte a deviza és valuta üzleteket.

Ez az autorizáció a nagyvárad piacra nézve hatalmas előnyöket jelent. Ezért is az

összes nagyvárad kereskedők és vállalkozók örömmel fogadják a hírt és az Erdélyi Bank és Takarékpénztár nagyvárad fiókjának deviza autorizációját úgy tekintik, mint kedvező előjelt a helybeli pénzpiac konszolidálására.

Okvetlen nézze meg

A kémmőt

a Heyman szinkörben

Újból exhumálják Forgács Anna holttestét

Budapestről táviratozzák:

Tegnap reggel megérkeztek Klagenfurtból a milstadt dráma iratai, amelyet sürgősen tanulmányozni fognak. Az iratok tanulmányozása után döntenek el, hogy lesz-e szükség Forgács Anna holttestének újabb exhumálására? A vizsgálóbíró valószínűleg ki fog szállani a helyszínére.

Figyelje, mikor lesz műsorom

Itt megáll a világ lélegzete!

Sok kicsi sokra megy!

Bulev. Regele Ferdinand No. 11.

Eddig legjobban bevált svábhogár-író egyetemesi lerakata

Nagyságos Asszonyom!

Egy próbavásárlás által meggyőződést szerezhet áram jutányos voltáról, miért is költeni vizet, pudereket, bel- és külföldi gyógykülönlegességek beszerzésénél igen sokat megtakarít a

Drougeria Centrala-nál
való vásárlásaival

3566

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Hétfő: Schimayék Matrica grófnő!

Kedd: Schimayék: Matrica grófnő!

Az előadások délután 6 és 9 és fél órakor kezdődnek!

Heyman szinkör

Hétfő 5, 7 órakor: Césár a vad ló, utoljára, mozihelyarákkal.

Hétfő 9 és fél órakor: Boross-Kökény kabaré társulat búcsú-előadása.

Kedd 5, 7 és 9 órakor: a Kémmő nagy premier. Sláger!

Szerda 5, 7 és 9 órakor: A kémmő, nagy sláger!

Csütörtök 5, 7 órakor: A kémmő Csütörtök este fél 10 órakor:

Kulturst; Baló Elemér, Maróth Anny, Sugár Frigyes operaénekes fellépéssel. Színházi helyárok!

Sötét színből
bármely világos
színre fest a
KRISTÁLY

Piaja Unirii (Szt-László-tér) 16.

Tulhalmozott raktár folytán

**zongorák
pianinok**

hallatlan olcsó árban
és kölcsönbe is

kaphatók 3028

Sternberg-nél

Bul. Regele Ferdinand 14.

NAPPAL

FOTEL

Uj rendszerű összeesukható fotel,
mely éjjel ágyak használható

már 3300 leltől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

ÉJEL

3883

AGY

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
kelmefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Női divat szalonomat

Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 21. sz. alá
helyeztem át és kérem a nb. hölgyközönség becses pártfogását
3791

WEISZ SAMUEL női divat szabó

Esőernyő

Blum Vilmosnál

mélyen leszállított árban

Köröspart

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalkoz.

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 318.—

Zürichi nyitítás

BUKAREST 318.—

BERLIN	12335
NEW-YORK	518 56
LONDON	2521 25
PARIS	2032 25
MILANO	2820
BUDAPEST	9075
PRAGA	1539
BECS	7310

Váradí árfo. amok

1927. szeptember 12.

	Pézt	Áru
Pengő	28'20	28'30
Dollár	161'50	162'—
Cseh korona	4'80	4'82
Svájci frank	31'20	31'30
Oszták shilling	22'70	22'80
Francia frank	6'35	6'45
Angol font	788'—	790'—
Olasz lira	8'80	8'90

A kémmő

holnaptól kezdve

* A rendőrprefektus Bukarestbe utazott. Bunesu György rendőrprefektus tegnap hosszabb tartózkodásra Bukarestbe utazott. Távolléte alatt a rendőrség ügyeinek vezetését Horváth József rendőrigazgató vette át.

Matrica grófnőt meg nem néznj: bün!

* Jelentkezzenek azok, akiknek letétjük van a városi pénztárban! A pénzügyminiszterium, hadikárpótlási és békeszerződési igazgatóságának 178.147—1927. számú rendelete alapján Egry Gergely dr polgármester felhívja a városnak mindazon polgárait, akiknek olyan letétjük, illetőleg garanciájuk, vagy óvadékuk van a városi pénztárban, amelyeket 1918-ban a budapesti állampénztárba szállítottak, — jelentkezzenek (hogy majdan megkaphassanak valamit e letétekből) a városháza földszint 31. számú szobájában és hozzá magukkal az 1921 július 26-ig letétbe helyezett értékek tulajdonjogi bizonyítványát és a letéti bizonyítványt, mert ezeket az irásokat fel kell terjeszteni a miniszteriumhoz a törvényes eljárás lefolytatására.

Klein Vilmos

Bul. Reg. Ferdinand 3.
harisnyák a legjobbak

* Árlejtés iskolai nyomtatványokra. A nagyváradi II. iskola-inspektorátus közli, hogy 1927 szeptember 10-én délelőtti 10 órára kiírt árlejtést megsemmisítették, mert az ajánlattevők nem teljesítették a törvény által előírt feltételeket. Egyidejűleg új árlejtést határoztak el, a nagyváradi iskola-inspektorátusnál 1927. szeptember 17-i (I. C. Bratianu-Szanniszló-utca 14.), határidővel a II. tankerület középiskoláinak szükséges nyomtatványok és jegyzőkönyvek szállítására.

Az idén ez a sláger: a Matrica grófnő!

* Szeptember végén lesz a városok szövetségének kongresszusa Annibal Teodorescu bukaresti polgármester, mint a városok szövetségének elnöke, körlevélben hívta meg Nagyvárad városát is, a városok szövetségének konstancai kongresszusára. A kongresszuson, amely szeptember végén lesz, Nagyvárad városát dr Egry Gergely polgármester és dr Tatu Miklós, a közigazgatási ügyosztály főnöke fogják képviselni.

Egész Várad a Matrica grófnőn mulat!

* Vasuti arcképes igazolványok a nyugdíjas közalkalmazottak segítő egyesületéhez megérkezvén, I. C. Bratianu (Szanniszló) utca 63. sz. a. irodánkban a hivatalos órák (délelőtti fél 10—11, délután fél 4—5) alatt átvehetők. Elnökség.

Siessen, mert még csak két napig láthatja: Matricát!

* Kereskedők figyelmébe! A „PÉNZVILÁG” mindenkor a kereskedők, gyárak és vállalatok érdekében dolgozik. Komoly és nívós szakkikkeinket, továbbá az élénk közgazdasági riportokat kíséri állandóan figyelemmel. Főszerkesztő dr Böszörményi Andor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Densusianu (Jókai)-utca 11. Telefon 9.

* Orvosi hír. Dr Pollatsek Pál belgyógyász rendelőjét Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczy-ut) 10. sz. alá helyezte át. Telefon 1021.

Harisnyák legolcsóbban

Klein Vilmosnál

* Záporpróba... A minden év őszén szokásos színházi záporpróbát tegnap délelőtti tartották meg. Serac Aurél főparancsnok vezetésével teljes felszereléssel vonultak föl a tüzoltók a színház elé. Rövid, pattogó parancsszavak és a tömlőlöklő magas sugárban szökött a víz. Az öntözésből jócskán jutott a színház előtti parknak, sőt a tüzpróbát nagy érdeklődéssel figyelő tömegnek is, de senkinek nem esztétikus volt. Amikor egy óra múlva a tüzoltók bevonultak, egész kellemes pormentes levegő volt a téren. A próbát különösen melegebb napokon szívesen vesszük, ha megismétlik.

Ez első idej nagy film: Sansouci maiom!

* Elmaradt az Ipartestület közgyűlése. Tegnap délelőtti 11 órára volt kitűzve az ipartestület rendkívüli közgyűlése, amely azonban elmaradt, miután a tagok nem jelentek meg elegendő számban. Az új közgyűlést értesülésünk szerint vasárnap, szeptember 18-án tartják meg, tekintet nélkül a tagok számára. — A tárgysorozaton egy társelnök, egy számvizsgáló-bizottsági és egy esetleg megüresedő választmányi tag helyének betöltése szerepel.

* Razzia. Tegnap este 12 órakor a nagyváradi államrendőrség, úgynevezett általános razziaát rendezett az összes nyilvános helyiségekben. Rendőrsztagok szállták meg a mozik bejárait és a kiönlő embertömeg szembetalálta magát velük. Vasárnap este jobbra szegény emberek lépik el a szórakozóhelyeket, egyszerű fejkendő asszonyok, kerges tenyerű munkás emberek és elég szomorú látvány volt, amint ezek a megremült emberek, mint valami ketréchen, vártak az igazoltatásra. Még ezer szerencse, hogy az igazoltatást végző rendőrtisztviselők legtöbb helyen tapintatosan léptek föl, de persze kisebb incidens még is akadt mindenütt. A publikum határozottan ellen-szenvezen fogadja az ilyen formák közt végrehajtott razziaikat. A rendőrség viszont többféle szempontból szükségesnek tartja és ebből következően, úgy látszik, rövidesen újból megismétlik.

Boda-papírozlet vesz és elad használt hegedű- és zongorákat, iskolás könyveket. Friss hírek érkeztek. Kijátszott és új hegedűk kaphatók állandóan 3902

* Egy hadirokkant kérelme a jó emberekhez. Bálint György hadirokkant, munkaképtelen és teljesen lerongyolódott. Kis családjával élhez a biharpuspöki ut egyik barakjában. Ez uton kéri a jó embereket, segítsenek rajta és juttassák el alalmazójukat a „Nagyvárad” kiadóhivatalához.

x Hölgyeim! Nincs többé kellemetlen kövérség. Garancia mellett rövid idő alatt lefogyhat a Mensendick-féle testnevelő torna által. Feder Baba táncintézetében. Gyermekeknek ritmikus torna!

Kötött kabátok, puloverek legnagyobb választékban

Klein Vilmosnál

* A N. S. E. vívószakosztálya működését f. hó 16-án ismét megkezdte. Training idők hetenként kétszer, kedden és pénteken este 6—9 óráig. Jelentkezni lehet Baláz s Ödön vivó sz. o. elnöknel (Vitéz Mihály-tér 4.), vagy a Rimánóczy-utca 13. sz. a. vivóteremben.

Erdélyi Miklós kapta meg a nagyváradai színházat

Janovics és a Bánffy-féle kamara-színház is átjön vendégszerepelni?
Janovics ajánlotta Erdélyi Eftimiu-nak

A nagyváradai színház ügyében tegnap megtörtént a végleges döntés. Victor Eftimiu színházi főfelügyelő és a kolozsvári színház vezérigazgatója, Értekezletre hívta össze az összes erdélyi színházvezetők Kolozsvárra. Az értekezlet alkalmával részletesen megbeszéltek az összes erdélyi színházak jövő évi játékindját és döntöttek a nagyváradai színház sorsáról is. Az értekezlet lefolyásáról és eredményéről Erdélyi Miklós színházvezető ma a következőket mondotta munkatársainak:

— Az erdélyi magyar színháztagadón-rendszer szerint fog játszani a jövő szezonban. Minden társulat lehetőleg minden színházban fog vendégszerepelni. Minden színházban előre meghatározták a román előadások számát is.

— Nagyvárad megmarad önálló színházrészletnek és

a nagyváradai színházban az én társulatam fog játszani.

A vezérigazgató ur döntése szerint a színházat át kell engedni román társulatoknak is és

vendégszerepelni fog a színházban Janovits Jenő társulata és a megalakuló erdélyi kamaraszínház is.

— A nagyváradai kerülethez csatolták Temesvár egy részét, továbbá Szatmárt és Máramaros-szigetet is és ezeken a helyeken

akkor fog vendégszerepelni a nagyváradai társulat, amikor Váradon más társulat játszik.

— Az értekezlet alkalmával Janovits Jenő írásbeli nyilatkozattal lemondott a nagyváradai színházról és ezt a lemondást a kerület beosztásánál a vezérfelügyelő ur tekintetbe is vette.

— Victor Eftimiu vezérigazgató ur egyébként ma Nagyváradra érkezik és dr. Egry Gergely polgármester úrral megbeszéléseket fog folytatni. Az eddigi tervtől eltérőleg

a kolozsvári román színházrészlet két-három estén át vendégszerepelni a nagyváradai színházban.

— A ma délutáni megbeszélés után azonnal megkezdem a szervezkedést. Budapestre utazom és onnan, valamint a legjobb erdélyi színházakból a legkiválóbb erőket akarom a nagyváradai színházhoz szerződtetni, amelyre a közönség meglehetősen

Erdélyi Miklós nyilatkozatához egyelőre csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy az új társulatnak, a legnépszerűbbnek kell lennie. Erdélyi Miklós tudnia kell, hogy az egész nagyváradai színház sorsa függ az idei szezonról. Különösen nagy súlyt kell helyezni egy elsőrangú operai és drámai társulat szervezésére.

Janovics levele az Estilaphoz

Janovits Jenő a nagyváradai színházról való lemondását szerkesztőségünkhez intézett külön levélben is bejelentette.

E levél a következőképpen hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!
Hogy a nagyváradai színház kérdése végre nyugvópontra jusson, a mai napon tartott színházvezetők értekezlet megnyitása után a

mellékelt levelet adtam át Eftimiu Victor urnak azzal a kéréssel, hogy elhatározásomat tekintse véglegesnek és megmáshatatlannak.

Nagyon üdvös volna, ha az amugyis elmérgesedett kérdés további tárgyalása folyamán a személyi momentumokat ki lehetne kapcsolni. Ezt a célt szolgálja lemondásom.

A gyűlölet atmoszférája...

E levélhez csatolva volt Janovits Jenő színházvezetőnek Victor Eftimiu vezérigazgatóhoz intézett írásbeli lemondása is, amely szó szóró a következőket tartalmazza:

— Vezérigazgató ur!

— Szíven mélyből köszönöm, hogy a nagyváradai színház jövő évi magyar előadásainak vezetését és vállalatát a miniszter ur is, Ön is reám öhajtották bízni. Köszönöm a bizalmakat, mely minden kívülről jövő befolyás ellenére is rendíthetetlen maradt vellem szemben. Nekem voltak is olyan művészi terveim, melyeknek megvalósításával bizonyára kiérdemeltem volna Nagyvárad nemeskultúrája és kifinomult ízlésű közönségének teljes meglegedését. Amde az utóbbi időben olyan atmoszférát sikerült ott teremteni, amely megöli a művészi terveket csirájukban. A gyűlölet és elfogultság atmoszférájában nem tud megélni a művészet.

— Méltóztassék tehát az én személyemtől végleg eltekinteni a probléma megoldásánál a méltó-

tassék a nagyváradai magyar színházi előadások vezetését Erdélyi Miklósról bízni, akinek sok évi tapasztalata, óvatossága és megbízható garanciája annak, hogy a színház pontosan meg fogják kapni fizetésüket.

— S ha szabad még valamit kérem: méltóztassék figyelembe venni előterjesztésemet s akképen szabályozni a román előadások és magyar előadások idejét, hogy a magyar színházvezető vállalatának materiális egyensúlya fel ne boruljon. Kiváló tisztelettel dr. Janovits Jenő.

Eftimiu még mindig Janovicsot akarja?

Erdekes, hogy kolozsvári tudósítónk az értekezlet lefolyásáról és eredményéről másképpen számol be.

Kolozsvári tudósítónk jelentése szerint ugyanis Janovits Jenő nyilatkozatának átnyújtása után Erdélyi Miklós szólásra emelkedett és hálás köszönetet mondott Janovits Jenőnek nagylelkűségéért,

amely lehetővé tette, hogy Nagyvárad önálló színházrészlet maradjon és Erdélyi Miklós társulata kapja meg a játszási engedélyt.

Ekkor Victor Eftimiu kijelentette, hogy a maga részéről is elismeréssel adózik Janovits Jenő áldozatkészségének, de azt nem fogadja el. Ragaszkodik az eredeti tervhez és a nagyváradai színházhoz.

egyedül és kizárólag Janovits Jenőnek adja oda.

Ily módon lehet csak összeegyez-

Szmrecsányi egri érsek lesz Magyarország hercegprímása

— Az Estilap eredeti távirata —

A „Reggel” jól informált helyről arról értesült, hogy Serédy Jusztinián kijelentette, hogy amennyiben a magyar kormány hercegprímási kinevezését kifogásolná, a kinevezést a maga részéről sem fogadja el. Ezzel a hercegprímási szék betöltésének kérdése megoldottnak tekinthető, mert a magyar kormány továbbra is Szmrecsányi egri érsek ki-

vetni a román és magyar színházszász érdekeit Nagyváradon.

Az eddigi hírek szerint Erdélyi Miklós Temesvárra kapott hat heti játszási engedélyt, azonkívül az övé lesz a jövő szezonban a szatmári, máramaros-szigeti, nagy-károlyi és nagybányai színház is. Ha bekövetkeznék az az eset, hogy bármely okból rövidebb ideig Janovits Jenő színházrészlete programszerűen nem játszhatna Nagyváradon, akkor ezeken a napokon átmenetileg Erdélyi Miklós társulatának lesz joga vendégszerepelni.

Eddig kolozsvári tudósítónk értesülése. A magunk részéről most már úgy gondoljuk, hogy mégis Erdélyi Miklós kapta meg a nagyváradai színházat és a Janovits Jenő állandó váradai igazgatóságáról Kolozsváron elterjedt hírek valami félreértés következményei.

nevezését öhajítja. Serédyt a pápa curialis biborossá nevezi ki és mint ilyen, Gasparri biborossal együtt továbbra is Rómában marad.

Klebsberg gróf magyar kultuszminiszter tegnap Radványba utazott az ott időző magyar miniszterelnökhöz, akivel hosszasan fog tárgyalni a hercegprímási szék betöltéséről.

A tizenöt éves Törekvés...

Hatalmas publikum vett részt a jubileumi zászlószentelésen és diszkozyülésen

Tegnap érkezett el pályafutásának tizenötödik fordulójához a nagyváradai Törekvés Sportegylet. A jubileumot ritka szép ünnepség keretében ülték meg a város sporttársadalmának részvétele mellett. Emelte az ünnepség nívóját az a körülmény is, hogy a védnökséget a város társadalmának előkelőségei vállalták és a jubiláris zászlóavatáson dr. Egry Gergely polgármester és felesége is résztvettek. Az ünnepség lefolyásáról a következőket jelenthetjük:

Az atlétikai és kerékpár verseny befejezése után kezdődött el a tulajdonképeni zászlóavatási ünnepély. Zászlók alatt dresszen vonultak fel az egyesületek footballistái és atlétái, élükön az AMTE vendégcsapatával, legelőbb a Törekvés törpe, ifjúsági I-B I. csapata, a Törekvés atlétái és kerékpárosai. A csapatok elhelyezkedtek a pályán és ekkor a Törekvés hölgytagjai átadták a zászlót dr. Egry Gergelynek, a zászlóanyának, aki rövid beszéd kíséretében átvette és beverte az első szeget. Ezután Adorján Péter a Törekvés elnöke verte be szeget a zászlóba. Az AMTE elnöke, a NAC vezetősége, majd Marcus István, a helybeli szövetség alelnöke helyezte szép beszéddel szalagját a zászlóra. A zászlóavatás után a csapatok újból elvonultak a tribün elé, majd az

AMTE és Törekvés elnökei kölcsönösen üdvözölték egymást, az AMTE emléküi szép kivitelű plakettet ajándékozott a Törekvésnek. Ugyanekkor ünnepelték a népszerű Zsiga tizenöt éves játékos jubileumát, akit a Törekvés egyik lelkes hölgytagja, Lányiné kis aranykoszorúval lepelt meg.

Este 10 órakor a Kereskedelmi Csarnok rogyásig zsúfolt termében kezdődött meg a Törekvés jubiláris diszkozyülése. Adorján Péter elnöki megnyitójában üdvözli dr. Egry Gergelyt, a zászlóanyát, üdvözli Albescut, a központi szövetség kiküldöttjét; fájdalommal emlékszik meg Bartha Jósikáról, aki súlyos betegsége miatt az ünnepségen nem vehet részt. Ezután Löwenstein Zsigmond, a Törekvés legrégebbi elnöke beszél az egyesület alapításáról és múltjáról. Fialos hévvel és lelkesedéssel emlékezik meg az egyesület szép és keserű napjairól. A beszédet meleg ováció fogadja. Utána Adorján Péter tartja ünnepi beszédét.

Dr. Egry Gergely polgármester, mint a város feje üdvözli a jubileum alkalmából a Törekvést; rámutat a sport igazi céljára, megígéri, hogy

a maga részéről mindig támogatni fogja a sportot és a Törekvést.

Sok szerencsét és sikert kíván az egyesületnek.

Végül Adorján Péter felsorolja, hogy kiktől kapott üdvözlő leveleket, átiratokat és táviratokat az egyesület.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

"ILE de france" jeligére levél van a Hegedűs hírlapirodában. 61

LAKÁS

KÉPKERETEZÉS, ablaküvegezés, ajándéktárgyak legoltsobban: Banyiknál, Vlahuta (Szent János) utca 6. Nyílt üzlet. 3387

TÖBB csinos egy ágyas butor-zet szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leért kiadó. Bővebbet "Metropol" szálloda portásánál.

ALKALMAZÁS

PEDANS, tiszta feltétlen megbízható asszony irodai, bank és garson lakás takarítást vállal. Cím Hegedűs hírlapirodában. 978

ÜGYNÖKÖK (nők is) divatcikkek részletezésére felvételnek, Friedmann Jenő cégnél, Sas passage. 42

GYÓGYSZERESZ gyakornokot felvesz a Csanda gyógyszerár. 44

INTELLIGENS német kisasszonyt keresek délutáni órákra, két kis leánykám mellé. Léwy Sándor, Pasteur (Kórház) utca 1. 62

ÜGYES tisztaságszerető fiatal nő bejáró takarítónőnek elmenne. Velencepart 83. 54

SUCHE intelligens deutsch rumanisches Kinderfreulein zu 6 Jährigen Buben, Corvina, Piața Unirii 10. 51

NÉMET kisasszonyt délutánra két kislányhoz keresek. Jenői Sztarovcsky-utca 2. nagyhíd. Jelentkezés délelőtt. 53

OKTATÁS

NÉMET, magyar gyorsírás és német nyelvórákat adok. Cím a kiadóban.

PÉNZKÖLCSON

PÉNZKÖLCSONT nyújt kézi fedezetre egyezer leitől kezdődőleg Házit tulajdonosok Bankja, Dejavarancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

ADÁS-VÉTEL

ZONGORA olcsón beszerezhető bármilyen márkával, Lyra hangszer angroban, Cuza Voda (Szacsavay) utca 56. 3761

ELADÓ hálószoba (használt) és egy kis Singer varrógép. Értekezni délután 5-7-ig. Cím Hegedűs hírlapirodában. 34

Művész perzsaszőnyegek szövött gobelinek, valódi külföldi fonalak, minták, szövökellékek, szőnyegjavítás, tisztítás, állandó tanfolyamok

Schulhof Emilnénél
Orient szövőművészeti iskola
Ep. Ciorogariu (Uri)-utca 14.
Premontrei gimn. Telefon: 296.

ELADÓ olcsón egy varrógép. Horia (Báthory) utca 16. ajtó 10. 33

MOTORKERÉKPÁR 3 hónapos, TELJESEN ÚJ, a legjobb angol márka, eladó. Moto-mechanic, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. szám. 35

SEBŐK Zsigmond: Mackó ur szárazon és vizen című könyvét megvételre keresem. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 36

GAZDALKODNI SZERETŐK figyelmébe! Pályaudvar mellett vehet 140 ezer leért beköltözhető házat 900 négyszögletes gyümölcsös, szőlő és konyhakerttel. Petróczy, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 38.

REMEK, modern ötszobás öröklakások olasz központban: beköltözhető 575 ezer; be nem költözhető 475 ezer lej. Ritka olcsóságok! Petróczy, Zsiga Miklós (Lukács György) utca 38.

ELADÓ jókarban levő nagy konyhaspór jutányosan. Rimano-czy-utca 5. 58

VALÓDI Plimoth-faj baromfi eladó. Ősi-tanya, Róthnál. 52

AUTÓT teherszállításra venni. Lindenfeld Miksa Tileagd. 59

KÜLÖNFÉLÉK

FIATALEMBER elsőrendű házi kosztot keres csakis központban. Cím a Hegedűs hírlapirodába kér. 996

VLAHUTA (Szent János) utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Róth A. Gyulánál, Jorga Miklós (Zöldfa) utca. 37

EGY jömenetelű fűszerüzlet italméréssel, lakással azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 60

CIOGARIU püspök (Uri) utca elején levő nőruha szalon, helyet adna kalap szalonnal, előnyös feltételekkel. Cím a kiadóban. 57

ÜVEGEZETT irodafalat keresünk. Vidor könyvkereskedés. 55

1-2 iskolás diákot lakásra, kosztára felveszek, központban. Cím: ifj. Sonnenfeld, Avram Iancu (Kossuth) utca. 58

Butor megbízható, izléses és olcsó a

Nagyvárad

Műasztalosok Butorcsarnokaiban

kapható Avram Iancu (Kossuth)-utca 2. szám (Sas-épülettel szemben és Gen. Mosoin (Keri)-utca 4. sz. (Ipartestületi házban)

Oriasí választék olcsó és műbutorokban, hajlított székek és kárpitos munkákban. Hálószobák 14.000 leitől

Turul cipőgyár

r. t., Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) fióküzletben a raklárán levő cipőgyárt az alatti órákban árusítjuk.

Mig a készlet tart!

Egyes párok Lei: 195, 295, 395, 495, 595 és feljebb!

Kérjük a kirakatainkat megtekinteni!

Berendezés eladó!

„TURUL” cipőgyár r. t. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) fióküzlet.

3891

Nőikabát, férfikabát modellek,

valamint női-szővet és férfi-szővet újdonságok raktárra érkeztek.

LUKÁCS & CO.

textiláru és konfekció nagyáruháza Városi Színház háta mögött.